

Danmark: En vinder i en ny verden

JUNI 2024

Anbefalinger til regeringen fra Virksomhedsforum for globale risici – kort fortalt

Vi står ved en historisk milepæl i globaliseringen

Vi befinder os i en ny verden. Globaliseringen har bragt vækst og velstand, men er nu under hastig forandring. Særligt **tre globale hovedtendenser** vil påvirke Danmark og danske virksomheder de kommende årtier: geopolitiske spændinger, klimakrise og grøn omstilling samt accelererende teknologisk udvikling.

Denne "Bermuda-trekant" af hastige forandringer medfører, at spillereglerne er ændret, og den globale magtbalance forskydes. Hastigheden på disse ændringer er uhørt høj, og Danmark og EU udfordres i dag både

sikkerhedspolitisk, industripolitisk og økonomisk af vækstlande med voksende befolkninger, store globale ambitioner og evnen til at handle hurtigt og resolut. Det skal vi forholde os til, før det er for sent, så danske og europæiske virksomheder kan stå stærkt i den nye globale virkelighed og udnytte mulighederne i blandt andet den grønne omstilling og den teknologiske udvikling. Vi må i Danmark såvel som i EU forstå, at vores position og relevans i verden i dag er svækket, og at vi øjeblikkeligt skal skifte gear for ikke at blive kørt helt agterud i den globale konkurrence.

"BERMUDA-TREKANTEN": HASTIGE FORANDRINGER

I spændingsfeltet mellem disse tre hovedtendenser opstår nye udfordringer, men også nye vækstmuligheder for danske virksomheder

Danmark har et stærkt afsæt, men særligt bøvl og bureaukrati spænder ben for virksomhederne

Vi betragter dansk erhvervslivs sårbarheder som andet og mere end kortsigtede forsyningsrisici og kritiske afhængigheder. Danmark og EU risikerer fortsat at tabe konkurrenceevne og økonomisk betydning sammenlignet med USA, Kina og andre vækstøkonomier i det globale syd, ikke mindst som følge af byrder, unødvendig regulering og langsomme beslutningsprocesser samt manglende adgang til blandt andet kapital (se figur 1-3).

Danmark har et stærkt udgangspunkt, men de gældende globale strukturer og spilleregler er i opbrud og virksomhederne bliver konstant udsat for konkurrence fra nye, mere effektive virksomheder og teknologier.

De rammevilkår, som har medvirket til at bringe Danmark til det velstandsniveau, som vi har i dag, er ikke tidssvarende i globaliseringens nye tidsalder.

Danske virksomheder har igennem årtier udviklet styrkepositioner inden for fx life science, skibsfart og grøn energi, som har bidraget stort til værdiskabelsen de sidste 15 år (se figur 4). Vi har specialiseret os i erkendelse af, at vi ikke kan være gode til alt, men at der er centrale områder, hvor vi kan punch above our weight. Det skal fortsætte i en ny global virkelighed og flere gode idéer og teknologier skal blive til verdensomspændende virksomheder – både i Danmark og i Europa.

Et markant retningskifte - vi skal sadle om og handle nu

Vores analyse er, at de tre globale hovedtendenser kræver et markant retningskifte i Danmark, hvis vi skal bevare vores konkurrenceevne og samtidig være i stand til at gribe nye muligheder for vækst. Erhvervs- og industripolitikken skal gentænkes.

Vi har brug for en **ny Strategi for Danmark**. Et gennemgribende opgør med bøvl og bureaukrati. En ny tilgang til virksomhederne med mindre kontrol og mere service. En større risikovillighed og et farvel til nulfejls- og perfektionskulturen. De innovative kræfter skal slippes løs, og vi skal sikre, at de rette incitamenter er på plads til at skabe løsninger, der både kan blive til nye danske væksteventyr og styrke de eksisterende.

Noget skal vi løse selv i Danmark, andet skal løses i vores fællesskab i EU, hvor danske stemmer skal være markante og aktivt til stede. Udfordringerne er store, og Danmark kan ikke løse dem alene.

Den nye strategi bør i vores optik være den overordnede ramme for erhvervs- og industripolitikken de næste 25 år frem mod 2050. Samtidig præsenterer vi også **28 konkrete anbefalinger**, som udgør vigtige første trædesten. For at strategien, såvel som de konkrete anbefalinger, bliver til virkelighed, mener vi, at der skal nedsættes et ministerudvalg – en styrekomité – med ansvar for implementeringen. Hurtig, effektiv og succesfuld implementering skal helt frem som politisk topprioritet.

Ny Strategi for Danmark: Retningskifte på fire områder

Fra kontrol til service

Mindre nulfejls- og perfektionskultur

Slip de innovative kræfter løs

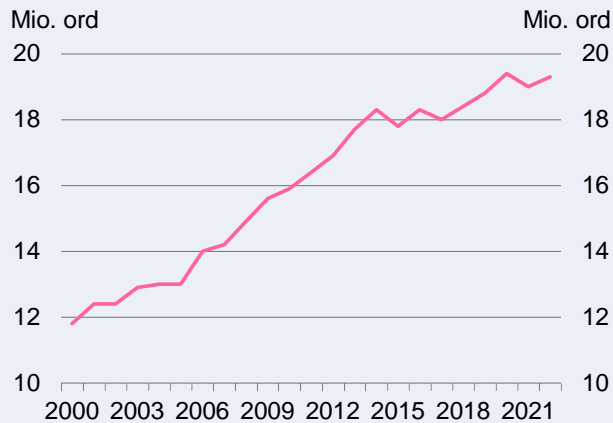
Mere slagkraft i EU

TAL OG FAKTA

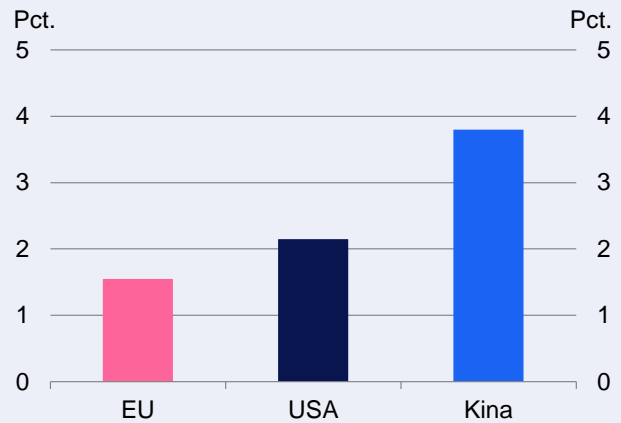
➤ **Figur 1**

Omfanget af love og regler i Danmark (målt som antal ord) er steget markant

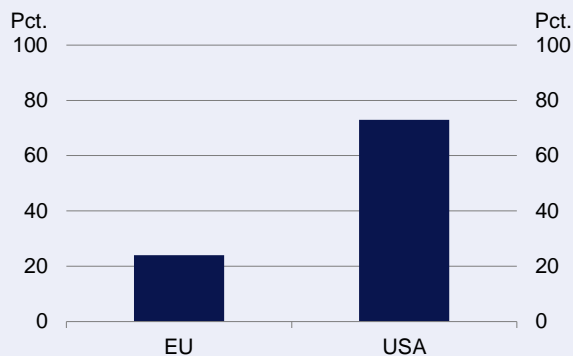
➤ **Figur 2**

Vækstudsigterne frem mod 2029 er lavere i EU end i USA og Kina

➤ **Figur 3**

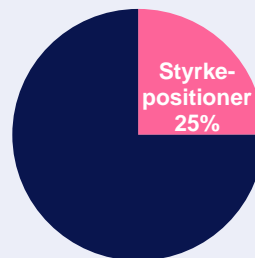
Erhvervsobligationer udgør en langt større andel af virksomhedernes fremmedkapital i USA

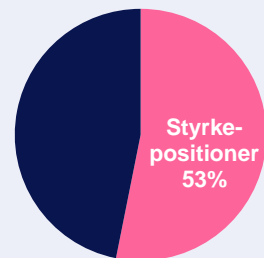
➤ **Figur 4**

Internationalt konkurrencedygtige styrkepositioner driver væksten

Styrkepositioner står for ¼ ... og tegner sig samtidig af Danmarks værdiskabelse i 2019

for over halvdelen af væksten i 2005-2019

Anm.: Figur 1: Figuren viser udviklingen i regel-mængden målt som antal ord i gældende love og bekendtgørelser i Danmark.

Figur 2: Figuren viser gennemsnit af skøn for real BNP-vækst i 2024-2029.

Figur 3: Figuren viser andelen af ikke-finansielle virksomheders fremmedkapital, som udgøres af erhvervsobligationer i 2022.

Figur 4: Figuren viser styrkepositionernes andel af værdiskabelse (opgjort som andel af BVT) og vækst (opgjort i 2010-priser, kædede værdier). Styrkepositioner er defineret som brancher, der har en høj eksportandel i Danmark relativt til de øvrige OECD-lande.

Kilde: Figur 1: Finansministeriet, DK2030, på baggrund af Herby (2023).

Figur 2: IMF, World Economic Outlook 2024.

Figur 3: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 4: Deutsche Bank og New Financial på baggrund af data fra ECB, BIS, Dealogic, US Treasury og Preqin,

Vores anbefalinger – de første trædesten, der skal stille Danmark stærkest muligt i globaliseringens nye tidsalder

Tema	Nr.	Anbefaling	Anbefalingens målgruppe		
			Start-ups	SMV'er	Styrkepositioner
I Skab smidig regulering og tilsyn - hurtigt					
	1	Målsætning om færre byrder for erhvervslivet	☒	☒	☒
	2	Lettere at leve op til erhvervsrapportering	☒	☒	☒
	3	EU-indsats for byrdelettelser	☒	☒	☒
	4	Lettere vej for hjemtag af EU-støttemidler	☒	☒	☒
	5	Smidigere myndighedsprocesser og adgang til egnede arealer ved investering i produktionsfaciliteter	☐	☒	☒
	6	Kortere sagsbehandlingstid for opstilling af vedvarende energi	☒	☒	☒
	7	Regulatoriske sandkasser	☐	☐	☒
II Kvalificeret arbejdskraft – og nok af den					
	8	Smidigere regler for at rekruttere af udenlandsk talent fra tredjelande	☒	☒	☒
	9	Bedre muligheder for at anvende medarbejderaktier som aflønning	☒	☐	☐
III Styrket adgang til kapital, finansiering og investorkultur					
	10	Udbyg kapitalmarkedet i Europa	☒	☒	☒
	11	Permanent højere fradrag for virksomhedernes forsknings- og udviklingsaktiviteter	☒	☒	☒
	12	Et mere attraktivt investorfradrag	☒	☐	☐
	13	Forhøjet loft for aktiesparekontoen	☒	☒	☐
	14	Mulighed for at vælge realisationsbeskatning i forbindelse med børsnotering	☒	☒	☐
	15	Forøget loft for skatte kreditordningen	☒	☐	☐
IV Sikre vores modstandsdygtighed					
	16	Robuste forsyningskæder gennem øget dansk indsats i EU	☒	☒	☒
	17	Center for kritiske afhængigheder	☐	☒	☐
	18	Ny tilgang til teknologibeskyttelse	☒	☒	☒
	19	Virksomhedernes adgang til energi i den grønne omstilling	☒	☒	☒
	20	Styrket cybersikkerhed i SMV'er	☐	☒	☐
	21	National teknologistrategi for kritiske nøgleteknologier	☒	☒	☒
V Udnyt vækstmuligheder					
	22	Vækstplaner som strategisk redskab	☐	☐	☒
	23	Varetagelse af danske virksomheders interesser i EU	☐	☒	☒
	24	Fra offentlige data til kommercielle løsninger	☒	☒	☐
	25	Styrkede muligheder for eksportfinansiering på nye vækstmarkeder	☐	☒	☒
	26	Opdyrkning af nye markeder og samhandelslande i det globale syd	☐	☒	☒
	27	Udvidelse og udnyttelse af EU's handelsaftaler	☐	☒	☒
	28	Sektorfokuserede myndighedssamarbejder	☐	☒	☒